

MJU na IBM-ovi tehnologiji razvil lastno storitev ODDO

Storitve ODDO zagotavljajo varen dostop do uporabniške IBM Lotus Domino elektronske pošte z uporabo lahkih odjemalcev in mobilnih naprav

Storitev ODDO je projekt, ki sledi cilju prijazne in učinkovite javne uprave, kar je tudi skladno s poslanstvom Ministrstva za javno upravo. Storitev ODDO temelji na sodobni tehnologiji in omogoča večjo mobilnost javnih uslužbencev na varen in stroškovno učinkovit način.

Potreba po varnem dostopu do storitev državnih organov

Večina zaposlenih na MJU je lahko dostopala do svoje elektronske pošte zgolj preko osebnih računalnikov. Sodobni poslovni procesi zahtevajo veliko mobilnost uporabnikov in dostop do osrednjih zmogljivosti z oddaljenih lokacij z uporabo lahkih odjemalcev in mobilnih naprav. Prav zaradi zahtev uporabnikov po dostopu do poslovnih informacij z uporabo spletnih tehnologij je Sektor za lokalno infrastrukturo Ministrstva za javno upravo izvedel projekt vzpostavitve oddaljenega dostopa do storitev državnih organov z uporabo lahkih odjemalcev (v nadaljevanju ODDO).

Zaradi naraščajočega trenda mobilnega poslovanja, ki terja dostop do elektronske pošte v različnih okoljih, se je pojavila potreba po sistemski rešitvi, s katero bi zaposleni lahko pregledovali elektronsko pošto tudi s pomočjo pametnih telefonov in ostalih mobilnih naprav. Pri tovrstnem dostopanju do pošte so uporabniki izpostavljeni tveganjem, saj večinoma niso zaščiteni z uporabo kriptiranih protokolov, kar je bil tudi eden od pomembnih kriterijev pri snovanju nove rešitve. *»V skladu z zahtevami uporabnikov po preprostem in varnem dostopu do poslovnih informacij smo na MJU, skupaj s poslovnimi partnerji, razvili rešitev, ki uporabnikom omogoča varen oddaljeni dostop do storitev državnih organov preko spletnih tehnologij. Projekt smo poimenovali ODDO in ga najprej predstavili internim uporabnikom, konec novembra 2011 pa tudi širši javnosti na dogodku Informatika v javni upravi, kjer je snovanje in lansiranje nove rešitve povzel vodja projekta Adrijano Slejko, sekretar na Direktoratu za informatiko na MJU.*

IBM Lotus iNotes in Lotus Traveler za ODDO

ODDO predvideva dva možna dostopa. Prvi je varen dostop do uporabniške Lotus Domino elektronske pošte z uporabo lahkih odjemalcev. Omogoča spletni dostop do elektronske pošte z uporabo storitve Lotus Domino iNotes, kot tudi mobilno pošto za izvajanje sinhronizacije elektronske pošte z mobilnimi napravami s pomočjo storitve Lotus Traveler. Drugi varen dostop je dostop do drugih spletnih storitev organov. Oba omenjena dostopa se izvajata na centralni lokaciji preko obratnega posredniškega strežnika.

Pri uporabi spletnih in mobilnih tehnologij je zaradi varnosti potrebno zagotavljati preverjanje istovetnosti spletnih uporabnikov, kjer se za preverjanje uporablja večfaktorski sistem avtentikacije z uporabo enkratnih gesel, posredovanih preko SMS

sporočil. Za avtentikacijo in avtorizacijo uporabnika se uporablja Secure Key infrastruktura. Zaposleni na MJU že več let uporabljajo IBM-ovo programsko opremo Lotus Notes, zato so tudi rešitev ODDO osnovali s pomočjo orodij Lotus iNotes in Lotus Traveler, ki sta dovolj kakovostni, da podpreta varen dostop do elektronske pošte.

Rešitev ODDO zagotavlja kriptiran (SSL) dostop do spletnih storitev, zagotavlja varno preverjanje istovetnosti uporabnika z uporabo naključno generiranih enkratnih gesel (Novell Access Manager) in samodejni administrativni izklop uporabnika ob zlorabi uporabniških poverilnic (Intruder Lock-Out). Rešitev omogoča varen dostop do uporabniške Lotus Domino elektronske pošte na centralni lokaciji preko obratnega posredniškega strežnika z uporabo spletnega dostopa Lotus iNotes ter sinhronizacije mobilnih naprav Lotus Traveler. Za večjo varnost je integrirana tudi s sistemom preverjanja istovetnosti s centralnim LDAP imenikom. Z uporabo avtentikacijskih mehanizmov in obratno posredniških (reverse-proxy) strežnikov pa omogoča zaščito drugih spletnih storitev, ki bi jih želel posamezni organ omogočiti svojim zaposlenim. MJU-ju so pri razvoju rešitve pomagali še partnerji GenLan in SRC.Si.

V letu 2013 še več uporabnikov

Od novembra 2011 dalje imajo uporabniki, zaposleni v državni upravi, na voljo [spletno stran](#), kjer se nahajajo obrazci Prošnja za vklop ODDO storitev za organ, Prošnja za vklop ODDO storitev za uporabnika in Prošnja za izklop ODDO storitev za uporabnika. Na tej spletni strani lahko uporabniki zaprosijo za vklop ODDO storitev za organ, za uporabnike in tudi za izklop ODDO storitev za uporabnike. V testnem okolju, ki je trajalo od 01.10.2011 do 31.12.2011, je rešitev uporabljalo 10 organov državne uprave, in sicer Ministrstvo za javno upravo, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, Ministrstvo za zdravje, Računsko sodišče RS, Statistični urad RS, Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, Agencija RS za okolje ter Agencija za pošto in elektronske komunikacije.

»Ocenjujemo, da se bo število uporabnikov v letu 2013 še povečalo, saj prehajamo iz testnega v produkcijsko okolje. Pričakujemo, da se bodo poleg ministrstev, vključenih v testno okolje, za rešitev ODDO odločili tudi drugi državni organi. Rešitev nedvomno prinaša bistvene izboljšave na področju mobilnih varovanih dostopov do elektronske pošte in jo je možno nadgraditi na prihodnje spletne storitve državnih organov. V skladu s tem je v letu 2013 predvidena rast na okoli 500 uporabnikov,« je o smelih načrtih za nadaljnji razvoj rešitve ODDO povedal vodja projekta Adrijano Slejko, sekretar na direktoratu za informatiko na MJU.